

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon sz. 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3., I. em.

Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 12.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELOFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKEN:
Egész évre... 24 kor. — Negyed évre... 6 kor.
Fél évre... 12 kor. — Egy óra... 2 kor.
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 6 FILLÉR:
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fl.

A fixfizetésűek helyzete

A fixfizetésűek helyzete sohasem volt — anyagi oldalát nézve — rózsás, a háboru kitérőse óta pedig éppenséggel kutyai. Hozzá vagyunk már szokva, — akár cigány a rugáshoz — hogy évek óta növekszik a drágaság, csökken (miután abban az arányban nem emelkedik) a jövedelem, valamint ennek a esőként jövedelemnek a vásárló ereje; hozzá vagyunk szokva az igények folytonos finomulásához, emelkedéséhez, ahhoz, hogy a tisztviselők adóssága nőttön-nő, mindezek régi eleséptel tőmák, amelyekre orvoslást sohasem láttunk. Mindegy; ezekhez hozzászoktunk és tudtuk, mert láttuk, hogy a fixfizetésű ember, ha elsején vagy tizenötödikén néha éhbérét megkapta és sorra járta a fűszerest, a péket, a henteset, a cipészt stbít, üres zsebekkel tért haza és rázendíthetett a... volt, nincs-re. De hát ez olyan megszokott dolog volt már, hogy talán akkor, ha gyökeres változást eszközöltek volna, hát bizony a médium talán rosszul érezte volna magát; hiába, a tisztviselői nyomor is átmege a vérbe, az ember hozzá szokik ehhez és még ahhoz is, hogy a munkaadó a javításért folyamodókat kidobja, mert meghasad a szíve nyomorúsága látára.

Ha évek óta, az ugyszólván stereotip módra ismétlődő nyomorúsághoz és panaszhoz hozzászoktunk is, ha a fixfizetésűek grágszi küzdelmét láttuk és esodáltuk is azt, hogy hogyan lehet 200 koronából 300-at kiadni, mindez még nem jelenti, hogy a mostani nyomorúságos viszony ne hozzon ki bennünket a békétüresből, nem jelenti azt, hogy bárki is taposhasson a fixfizetésűn, hogy emez mindent képes legyen elütni, elviselni. Ami az élelmezés és egyéb szükségletek beszerzése terén most történik, ahhoz már nem lehet, de nem is szabad hozzászokni, ez már olyan rettenetes állapot, amelyet elütni nem szabad. Az általános drágaságot általános frázisokkal ütötték agyon, de egymagában véve a háboru tényével az amolyan cikkek horribilis drágaságát, amelynek előállításához a háborunak semmi köze, nem szabad indokolni.

A földműves aranykorát éli ma, olyan árakat kap, amilyeneket ő akar: a tojás, a zöldség, a liszt, a hús ma-holnap mind eltűnnek a tisztviselő háztartásából, mert egyszerűen nem bírja megfizetni az árát, viszont a földész úgy megszedi magát, hogy a hosszú lejáratú törlesztéses kölcsönöket sorra visszafizetik, a takaréka és a strohsákba rakott pénze meg nőttön-nő. Hol itt az igazság? A tűzifát, szenet, cukrot nem lehet már megvenni, olyan árral uzsorázzák ki a tisztviselőt, aki nincs, nem volt, de nem is lesz abban a helyzetben, hogy készleteket felhalmozzon. Ha a pénzüntézet 8 százaléknál magasabb kamatfizetéssel használja ki szorult helyzetben levő adósát, az 1883: XXV. tc. réme ijesztgeti, ha meg a termelő, aki a háboru óta árakat már 100 százalékkal felemelte és fedezte magát a közben netán megdagadt előállítás, meg ma más költséggel szemben, ezen felemelt árakat — mint tesszen a tűzifával és cukorral

történik — újra napról-napra felemeli és csak protekcióból ad valakinek, ugy ezt talán helyesnek kell elfogadnunk?

Az állam pedig, az maximál, de akkor, amikor már a maximális ár oly horribilis, hogy az ember haja égnek mered és még ezt az ármegállapítást sem respektálják, mert tudja a termelő, hogy ő diktál ma, mert az ő szervezetségével szemben az éhes, rászoruló, támogatás nélkül álló, széthuzó, egymásra leitélő fogyasztó tömeg áll és ezek mögött az államhatalom, amely mindenre a szentesítő maximális bélyegzőt nyomja rá. Hogy ilyesmi egy modern államban történhetik, ez hihetetlen.

És mindezt a szegény, fixfizetésre utalt tisztviselő sinylí. Aki kénytelen — mert hiszen ez nemzeti ügy — a hivatalfőnöke által iniciált különféle gyűjtésekre pénzének elég jelentős részét átengedni, kénytelen a maradvánnyal küzködni, hogy üres gyomorral valamiképp teljesítse néha elég nehéz hivatali feladatát, aki kénytelen családjáról gondoskodni és főleg kénytelen — ha csak nem akar rossz utra térni — fizetéséből kijönni.

Hát ez egy abszolút lehetetlen állapot!

Vagy maximálja a kormány a termelőkkel szemben tanusított, teljesen indokolatlan jóindulatával párhuzamosan a tisztviselők járandóságait is és állapítsa meg a teljesítendő munka árát ennek megfelelően, vagy pedig szállítsa le az élelmi-, ruházati-, fűtési cikkek árait a tényleges állapotnak megfelelően. Vagy rekviráljon, de alaposan és oly készletekre fog mindezekből bukkanni, hogy maga is esodálkozik majd azon, de bármiképp is: valaminek történnie kell. A harcúterén küzdők helyzete talán nem rosszabb az itthoni küzdőkénél, sőt jobb, mert ott az ellenséget letiporni lehet, de itt az állam támogatásában részesül.

Hallottuk, hogy az állam bevásárlásokra a szervezeteknek előleget akar adni; itt természetesen már csak állami tisztviselő jöhet tekintetbe, — de mi ez? előnyeit csak a fővárosi fogja élvezni; de mi történik a vidéken, oly helyen, ahol a fővárosinál is magasabb árak nyerték el az állam maximális jóváhagyását? A vidéki tisztviselő, a magántisztviselő meg akar élni. Vagy talán épp az 1914—1915. évben kell a termelők sokaságából egy új milliomos gárdát nemzeni?

Nagy csata Galiciában és Dubno előtt.

Ujabb 4000 orosz fogoly. - Nagy orosz veszteségek Vilna mellett. - Előnyomulásunk Pinszk felé.

Az Ikva-folyó és a Pruth között nagy csata van folyamatban. A jobb szárnyon, Csernovic és Czortkow között Pflauzer-Baltin tábornok serege támad a besszarábiai határon levő megerősített terület irányában. Az oroszok szerethmenti állását Czortkow és Tarnopol között Bothmer grófnak a Hoffmann-hadtestből, Szurmay-hadtestből és egy német hadtestből álló serege támadja. Ettől északra, Zalosec és a Brodytól keletre fogva terület irányában Böhm-Ermolli tábornok hadserege igyekszik tért hódítani. Puhallo tábornok jobb szárnyával a Plazewka és az Ikva között (a Styr mellékfolyói) az ugynevezett dubnoi kertekben befészkelte nagy ellenséges haderőket támadta meg és egyben makacs küzdelmek között folytatja az oroszok üldözését a dubno—rownoi vonal irányában.

Az ezekkel szemben álló orosz front félkörben halad a Dubnotól nyugatra fekvő vidékről Radziwillowon át Zalosec irányában, ahonnan a Szereth menti partján a folyónak a Dnjeszterbe való ömléséig terjed.

Ha ez a nagyarányú csata kedvezően dől el reánk nézve, amire minden remény

megvan, akkor Besszarábiába való bevonulásunknak utolsó akadálya is összeomlott.

Mai távirataink a következők:

Orosz harctár.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, szept. 4. (Hivatalos.) Keletgaliciában az ellenség mindenütt a Szereth-vonalig vonul vissza. Seregeink üldözik. Az orosz határon Zalosectól északra és Brodytól keletre, valamint a Dubnotól nyugatra fekvő területen és a wolhyniai várháromszögben az ellenség újra az egész vonalon harcra boesátkozott. Csapataink támadják. A Felső-Jasiolda mellékén küzdő csapatainknál is folyik a harc. Az oroszokat egyes a mocsárterület szélén fekvő megerősített állásaikból kiverjük.

Höfer altábornagy.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, szept. 4. A nagy főhadiszállás jelenti: Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadsereportja: Lovasságunk tegnap rohammal elfoglalta a Friedrichstادتól északra nyugatra fekvő lene-

vadeni megerősített hídfőt, amelyet gyalogság tartott megszállva, miközben három tisztet és 350 főnyi legéységet elfogott és egy gépfegyvert zsákmányolt. A Vilmától északnyugatra és nyugatra elhuzódó harc vonalon az oroszok megkísérelték, hogy előnyomulásukat megállítsák. Előretöréseik szokatlanul nagy veszteségeik mellett meghiúsultak. Mereztől délkeletre visszavetették az ellenséget. Az augusztowi csatorna és a Swidocz között elértük a Njement. Grodnónál rohamcsapatainknak gyors esekvással sikerült a Njemenen átjutniok és egyes házakért vívott harc után a várost elfoglalniok. Itt négyszáz oroszot fogtak el. Gallwitz tábornok hadserege az Aleyszice (Odelsktől délkeletre) Swislocz országúton megtörte az ellenség utóvédjeinek ellenállását. A hadsereget tegnap összesen több mint 3000 oroszot elfogott és egy ágyút és tizenhét gépfegyvert zsákmányolt. Lipótbajor herceg tábornagy hadserege: Pruzanytól északra üldöz hadoszlopunk a moesárszorosokon való átjutásért harcol. Mackensen tábornagy hadserege: Üldözés közben elfoglaltuk a Jasiolda-szakaszt Sielec és Bereza Karluskaja mellett és Antopol környékét (harminc kilométernyire Kobrintól keletre). Osztrák-magyar csapatok Buloto Dubowjetól délre kelet felé nyomulnak előre.

Délkeleti hadszíntér: Bothmer gróf tábornok hadserege harcolva közeledik a Szereth-szakasz felé.

A legfőbb hadvezetőség.

RIGÁTÓL A SZERETHIG.

BUDAPEST, szept. 4. A sajtóhadiszállásról jelentik: A front minden pontján Rigától a Szerethig heves harcok folynak. A szövetségesek az oroszokat a Brodytól keletre és Dubnotól nyugatra eső szakaszon vehemensen megtámadták. Kobryntól északra az oroszokat több állásból kivetették. Luckban a zsákmány igen gazdag, főleg gabonában. A tüzéségi zsákmány jelentéktelen. A nehéz tüzéséget elszállították Galiciába. Támadásnak oly meglepő volt, hogy nem szerelhették fel a várat új tüzéséggel. A vár hirtelen bevételre a háboru egyik legnagyobb sakkuzása.

GRODNO.

BERLIN, szept. 4. Grodnónál az oroszok utolsó legmodernebb erődítményüket vesztették el. A tizenhat kilométeres külső erődgyűrűt a háboru előtt építették a franciák segítségével. Az erődnek saját cementgyárat építettek.

OROSZORSZÁG TISZTIÁLLOMÁNYÁNAK 68 SZÁZALÉKA ELVESZETT.

BASEL, szept. 4. Pétervári jelentés szerint a hadügyi bizottságban a hadügyi miniszter bejelentette, hogy Oroszország tisztifőnöki állományának hatvannyolc százaléka elveszett.

A MENEKÜLŐ OROSZOK.

PÉTERVÁR, szept. 4. A Ruskoje Slovo írja: Tizenkét millió menekült bolyong fedéltelenül. Nisnij Novgorodnál száz ezer ember tanyázik.

A LENGYELORSZÁGI OSZTRÁK-MAGYAR FŐKORMÁNYZÓ.

BÉCS, szept. 4. Az osztrák-magyar csapatok által megszállva tartott orosz lengyelországi területek főkormányzójává Diller vezérőrnagyot nevezték ki.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, szept. 4. (Hivatalos.) A délnyugati harctéren általában beállott esend tegnap is tartott. A tiroli határvidéken a Mondron-hütténél, Val di Genova legfelső részén és Moritól délre kisebb ütközetek fejlődtek ki. Valamennyi az ellenség visszamenetelével végződött. Flitsch körül és a tenger melléki harc vonalon egyes más pontjain tüzés és aknavetők álltak harcban. Este csapataink a tolméini hídfő déli része ellen intézett heves támadást verték vissza.

Höfer altábornagy.

OLASZORSZÁG A DARDANELLÁKNAL.

TURIN, szept. 4. A Stampa jelenti: Salandra visszatérése után minisztertanács lesz, amely nyilvánosságra fogja hozni Olaszországnak a Dardanellák ostromában való részvételt. Állítólag kétszáz ezer katonát küld Olaszország a Dardanellákhoz.

MINDENÜTT A ZSIDÓKAT OKOLJÁK.

CHIASSO, szept. 4. Valósággal komikus, hogy az olaszok a sok kém és bünbak keresésében, végül rátértek orosz mintára a zsidókra is, akik pedig mindössze hatvan-ezren vannak egész Olaszországban. Egy esomó olasz nyíltan megvádolja az olasz zsidókat, hogy a központi hatalmakkal szimpatizálnak és kémeknek nevezi valamennyit. E cikkek hatása alatt egy eddig Olaszországban teljesen ismeretlen fogalom, az antiszemitizmus ütötte fel fejét ugyannyira, hogy a „Corriere della Sera“ egyik minapi számában Luzzattí volt miniszterelnök kénytelen volt egy erélyes nyilatkozatban tiltakozni a zsidók meggyanúsítása és a lábra kapott antiszemitizmus ellen.

Francia-belga harctér.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, szept. 4. A nagy főhadiszállás jelenti: Souchez mellett visszautasítottuk a franciáknak egy kézigránattámadását. Flandriában és a Champagneban sikeres robbantásokat végeztünk.

A legfőbb hadvezetőség.

ELSÜLYESZTETT ANGOL CSAPAT-SZÁLLÍTÓ HAJÓ.

KONSTANTINAPOLY, szept. 4. Az Aegei-tengeren a Sawsland angol szállító-gőzöst német tengeralattjáró a rajta levő csapatokkal együtt elsülyesztette.

A NÉGYESSZÖVETSÉG KATONAI HELYZETE.

BERLIN, szept. 4. A Lokalanzeiger r SENDAALI levelezője egy Havrebél visszatért hadseregszállítótól arról értesült, hogy tisztikörökben French főparancsnok visszahívását várják, aminek a legközelebbi jövőben kellene megtörténni. Az angolok most már maguk is állítják, hogy French főparancsnok haditerve semminemű sikert nem hozott. Egy orosz különbéke felől állítólag így nyilatkoztak volna: Mit ér ma nekünk Oroszország? Semmit! A Dardanellákon keresztül nem mehetünk a szövetséges segítségére s így az oroszoknak ugyszólván jogában állana a kilátástalan harcot feladni. Leveretésének következményeit így is, úgy is meg fogjuk érezni. Oroszország külön-

békéje megszabadítana bennünket egy holt súlytól, a legjobb ürügyet szolgáltatná a Dardanellák ostromának beszüntetésére, ami által lehetővé válnék az összes erőknél a nyugati harctéren való koncentrációja.

A DUMA MOSZKVA-BAN FOG ÜLÉSZEZNI.

BASEL, szept. 4. Karajajew képviselő megkérdezte a Dumában, van-e Moszkvában elegendő nagyságu terem a дума ülésének megtartására.

A NÉMET HADIKÖLCSÖN.

BERLIN, szept. 4. A most aláírásra boesátott új német hadikölcsönre Krupp báró és neje 40 millió márkát, a düszseldorfi városi takarékpénztár pedig 25 millió márkát írt alá.

AZ OLASZOK DURAZZÓBAN.

LUGANO, szept. 4. A Secolo jelenti: A Durazzo előtt horgonyzó olasz hadihajók parancsot kaptak, hogy a durazzói olasz követség és konzulátus épületének megszállására tengerészcsapatokat szállítsanak part-ra.

HIREK.

— **Uj állami iskola megnyitása Torrettán.** Torretta városrészben, amely tudvalevőleg már csaknem teljesen elmagyarosodott, az állam már három évvel ezelőtt építés alá vett egy több mint 400.000 koronába kerülő teljesen modern fiú- és leányelemi iskolát. Az épület, amely ma legszebb iskolája Fiuménak, még 1913 szeptemberében elkészült, azonban az állam nem vehette használatba, mivel a hozzávezető utat, amely 39.000 koronába került volna, valaminek a szükséges esatornázást a város nem csinálta meg, illetve ezen munkálatok kivételét minden lehető módon elodázta. Az igazi ok, mely a városi iskolaszék egyik ülésén pattant ki, az volt, hogy a város maga „konkurrens“ iskolát szándékozott építeni ugyan csak Torrettán 400 lépésnyire az állami iskolától és nem akarta, hogy az állami magyar tanügyi iskola előbb nyíljon meg, mint a városi olasz iskola. A város meg is vette már az iskolateltket, fel is töltötte, de a városi kasszában időközben beállott pénzderout és később a háboru lehetetlenné tette a városnak az építkezés megkezdését. De azért az állami iskolához vezető utat és a esatornázást sem csinálták meg. Ennek folytán megtörtént az a Magyarországon páratlan eset, hogy egy közel félmillióba kerülő iskolaépületet, melynek csak kamatvesztése évente 24.000 koronát tesz ki, két évben keresztül nem lehetett megnyitni egy városi hatóság akadékoskodása és minden magyar iskolával szemben tanúsított aknav munkája miatt. A Torrettán lakó sok magyar iskolásfiú és iskolásleány pedig kénytelen volt azalatt egy a Leard-villában istállóból átalakított ideiglenes, szűk iskolaépületbe járni. Most két év elmúltával az állam végre kénytelen volt saját pénzéből ideiglenes utat és ideiglenes esatornázást létesíteni, csak hogy az iskolát valamiképpen megnyithassa. Csakis így vált lehetségessé, hogy az iskola holnapután, szeptember 6-án végre átadassék rendeltetésének. A kommentárt rábizzuk a közönségre.

— **Az új politikai választási lajstrom:** 4042 nevet tartalmaz, míg az 1913-ikiben csak 2595 név volt. A várost három szavazókerületre osztják be, az egyikben 1440, a má-

sikban 1112, a harmadikban pedig 1490 választó fog szavazni. Az új listában 527 olyan szavazó van, akit a közigazgatási bíróság döntése alapján vettek fel. Az első szavazókerületre esik ebből 230, a másodikra 51, a harmadikra pedig 443.

— **Megkezdtek a városi élelmiszerek elárúsítását.** A halasarnokban ma kezdetét vette a város által rekvirált élelmiszerek elárúsítása. Az első napon a vörös-fehér bevásárló füzet birtokosai vásárolhattak. A városi élelmészeti hatóság tudatja a közönséggel, hogy alizt árát egyelőre 80 fillérben állapította meg és pedig azért, mert az új terméskől származó 2. sz. főzöliszt még nem érkezett meg és helyette 0-ás lisztet szerzett be. A bevásárlók a halasarnoknak a város felé eső főkapuján lépnek be és a tenger felé eső hátsó kapun mennek ki. A bejáratnál városi tisztviselők ülnek, akiknek az a feladatuk, hogy a bevásárló füzetekben megtegyék a szükséges feljegyzéseket. Az elárúsítás megkönnyítése végett zacskókat készítettek, amelyekben elhelyezték az élelmiszereket a vásárolható mennyiség szerint. Mindenkinek jogában áll utánaméretést kérni. Felszólamlásokat a halasarnokból már kivitt árú dolgában nem vesznek figyelembe. A legkisebb mennyiség, amit vásárolni lehet egy hétre szól, a legnagyobb egy hónapra. Újból leközljük, hogy az egyes napokon milyen színjelzésű bevásárló füzetrel lehet vásárolni: hétfőn: fehér, kedden: barna, szerdán: kék, csütörtökön: vörös, pénteken: zöld, szombaton: vörös sávos fehér.

Mint értesülünk, ma délelőtt háromszázötven vevő jelentkezett, akik általában meg voltak elégedve a város élelmiszereivel. Az elárúsítás akadálytalanul folyt. Itt megemlítjük még, hogy a 84 filléres, nem finomított cukor cukortartalma teljesen megfelel a finomított cukorénak. A nem finomított cukor 10 kg. mennyiségig vásárolható.

— **Cápák a fiemei öbölben.** A tegnap délután érkezett Fiume gőzös parancsnoka bejelentette a révhivatalnak, hogy két tengeri mértföldnyire a külső hullámgáttól két szokatlanul nagy cápát látott.

— **A Kőolajfinomító-gyár terjeszkedése.** Budapestről jelentik: A Kőolajfinomító-gyár részvénytársaság és a Budapesti Asványolajgyár Rt. frankfurti főrészvényesei közt tárgyalások folynak, melyeknek az a célja, hogy az utóbbi társaság budapesti gyártelepét a Kőolajfinomító Rt. vegye meg. A tárgyalások aktáit állítólag néhány napon belül le fogják zárni. Ha a tranzakció létrejön, akkor a Kőolajfinomító-gyár Rt., melynek Fiumében, Oderbergben és Brassóban van már gyára, Budapesten is érdekkörébe von egy petróleumfinomítót. Ugy halljuk, hogy a budapesti gyár megszerzése céljából külön tőkeemelésre nem lesz szükség, mert a szükséges pénzek előteremtéséről gondoskodni fognak a Kőolajfinomító-gyár főrészvényesei: a bécsi Rotschild-ház, a Credit-Anstalt és a Magyar Általános Hitelbank.

— **Osztrák hajók eladása idegen államoknak.** Bécsből táviratozzák: A Wiener Zeitung a kereskedelmi hivatal rendeletét közli, amely szerint a kereskedelmi miniszterium külön engedélyre vannak utalva mindazon jogügyletek, amelyek révén osztrák tulajdonban lévő tengerjáró hajók teljesen vagy részben idegen államok vagy idegen államokhoz tartozó egyének tulajdonába mennek át. Ilyen engedély nélkül kötött jogügyletek érvénytelenek. A rendelet ellen vétők 5000 koronáig terjedő bírsággal vagy hat hónapig terjedő fogsággal büntetendők.

— **A 43–50 éves népfölkelők csapatvasztási joga.** A Külügy-Hadügy jelenti: Azokat a 43–50 éves népfölkelésre kötelezteteket, akik annakidején katonai szolgál-

latban állottak és karpaszomány viselésére jogosultak, bizonyos korlátolt számban fel fogják venni ahhoz a fegyvernemhez, amelyben azelőtt szolgáltak, ha arra testi alkalmasságuknál fogva megfelelnek. Akik azonban a haditengerészetnél szolgáltak, csak a gyalogsághoz, vadászcsapatokhoz, vartüzérséghez léphetnek be, akik pedig a műszaki csapatoknál teljesítettek szolgálatot, azok az utász vagy árkászcsapatokhoz kerülhetnek. Általában a gyalogsághoz való felvétel nincs korlátozva. Ha azonban lényeges eltérések volnának az egyes csapattestek állományviszonyaiban, azokat ki fogják egyenlíteni. A lovassághoz, táborig és hegyi tüzérséghez és vonatesapatokhoz csak azokat fogják felvenni, akik kötelezők magukat, hogy egy hadiszolgálatra alkalmas szabályszerűen felszerelt lóval fognak bevonulni.

A pasaréti lövészárók. Budapesti látogatása alkalmával a trónörökös pár megnyitotta azt a lövészárók látványosságát, amelyet az Augusztus-alap Lónyay Sándor né ügyvezető igazgató indítványára létesített a Pasaréten. Ez a lövészárók teljesen hű mása a tomasovi haretérnek. Az oroszokkal vívott nagy háborunk alatt a tomasovi mezőn folyt a leghosszabb ideig tartó állóharc, hős katonáinknak idejük volt a modern technika minden eszközét felhasználva, kiépíteni lövészárókat. Ennélfogva a legérdekesebb és a legtükrösebb lövészárókat mutatják be most Budapesten az ország közönségének. Ez az egyetlen hadilátványosság nemcsak a fővárosiaknak készült, hanem az ország lakosságának, hogy mindenki láthassa, hol harcolnak, hogyan élnek a haretéren testvéreink, fiaink, apáink, férjeink.

Oly sokat olvasunk a lövészárók harcokról, a fedezékekről, a futóárkokról, a földalatti lakásokról, aknamezőkről, a lövészárók birtokáért dúló ádáz harcokról és fogalmunk sem volt eddig ezekről az új harcászati eszközökről és formákról. Most minden, az egész haretér a maga természetes alakjában látható Budapesten a Pasaréti Lövészárókban. Mindenkinek, aki Budapestre utazik, meg kell néznie a Pasaréti Lövészárókat. Csak ennek látása után értjük meg teljesen a haditudósításokat. A lövészárókba 50 fillér a belépti díj, csak csütörtökön 1 K. Az egész bevétel a teljesen rokkant hősök alapjáé, a Nemzet Hazáé.

Legujabb.

OROSZORSZÁG KÜLÖNBÉKÉJÉNEK LEHETŐSÉGE.

AMSTERDAM, szept. 4. A Maasbode jó helyről értesül, hogy Németország és Oroszország között a különbekerés eshetősége aktuálissá vált. A német tisztek szabadságlevelében záradék van, hogy ha szabadság alatt fegyverszünet jönne létre Oroszországgal, a tiszteknek nem kell visszatérni a frontra.

ROMÁN AGITÁCIÓ A HÁBORU MELLETT.

BUKAREST, szept. 4. Jonesenék érkeztelen elhárították, hogy Az Actiunea Nationala megkezdte agitációját a háboru mellett.

SZERBIA ELFOGADTA A NÉGYESSZÖVETSÉG JAVASLATAIT.

BUKAREST, szept. 4. A Diminacea jelenti: Szerbia szerdán átadta a négyesszövetségnek a választójegyzék első részét. A másodikat szombaton fogja átadni. Szerbia elfogadta a négyesszövetség javaslatainak legnagyobb részét.

SEGÍTSÉGET SZERBIÁNAK.

GENF, szept. 4. Párisban komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy Szerbia segítségére sereget kell küldeni Szalonikin keresztül.

AZ OROSZOK VESZTESÉGEI.

BERLIN, szept. 4. A Lokalanzeiger jelenti: Az orosz veszteséglistán megállapítható, hogy az oroszok augusztus 15-ig kétszázhuszonháromezer tisztet vesztek. Egy tisztre harminc katona számítható, tehát az oroszok körülbelül hatodfélmillió embert vesztek.

SZERB REPÜLŐ UJVIDÉK FELETT.

BUDAPEST, szept. 4. Ujvidék felett tegnap délután szerb repülő jelent meg, de visszarepült anélkül, hogy bombát dobott volna.

ESSAD PASA VERESÉGE.

LONDON, szept. 4. A Times Athénből jelenti: Essad pasa csapatai megütköztek a mirditákkal. A mirditák győztek és ötszáz foglyot ejtettek. Essad kétszázötven embert veszített.

A TÖRÖK FŐHADISZÁLLÁS JELENTÉSE.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 4. A főhadiszállás jelenti: A Sawsland nevű angol szállítógőzöst az Aegei-tengeren német tengeralattjáró elsüllyesztette. A Sawsland fedélzetén volt csapatok nagy része a tengerbe fulladt. A Dardanella fronton és a többi arcvonalon nem volt jelentős esemény.

BÉKETÁRGYALÁSOK?

ROTTERDAM, szept. 4. Washingtonból jelentik: Gibbons bíbornok bizik abban, hogy már legközelebb megindulnak a béketárgyalások.

Kiadóvállalat: „A Tengerpart” lapkiadóvállalat (Muzai Jenő).
Nyomatott: Zuzovitch Elemér „Polinnia” nyomdájában.

NESTLÉ-FÉLE
GYERMEKLISZT

CSECSEMŐK
gyermek és lábadozóknak legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után.
Mindenkor kapható.

Próbadozást és tanácsos orvosi könyvecskét a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul kéri a Nestlé-féle gyermekliszt társaság, Wien I., Biberstrasse 7 C.

Előfizetőink figyelmébe!

Kérjük mindama előfizetőinket, kik előfizetésükkel hátralékban vannak, szíveskedjenek az esedékes összeget posta útján, küldőnccel vagy személyesen kiadóhivatalunkhoz (Gradinata del Sasso Bianco 3., I. em. Wurzer-ház) juttatni, mivel személyzetünk nagy része bevonult a katonasághoz és nincs módunkban a nyugtákat valamely előfizetőnknek házról-házra kifizetés elhozni.

EGYSZERŰ MAGYAR KISASSZONY
gyermek mellé és házi-teendőknél való segítségre kerestetik (esetleg csak napközben.) Cim a kiadóban.

5 fillér
 egy lev. lap, melynek utján kívánatra ingyen és bérmentve megkapja 400 képet tartalmazó főárjegyzékemet.

Első óragyár, Konrad János cs. és k. udv. szállító, Brűx, 1111 sz. (Csehország).
 Nikkel-horgony-óra K 3.80, jobb 4.20, Ó-ezüst rem. fém-óra K 4.80, svájci horgonyművel K 5.—, háboru-émlék-óra K 5.50, rádium-zsebóra K 8.50, ebresztővel K 24.50, nikkel-ebresztő K 2.90, fali óra K 3.40, minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. Szállítás utánvéttel. Kockázat nincs! Kicsérelés megengedve vagy pénz vissza.

URI HÖLGY KERES
teljes ellátást
 uri családnál. Cim a kiadóban.

Atakult 1857. 208 milliós alap.
I. Magy. Ált. Biztosító Társaság
 Fiumei és tengerparti képviselőség: Fiume, Riva Cristof. Colombo, Bacich palota I. em. (Telef. 17-57).
 Életbiztosítás, tűz-, jég-, betörés és szállítmányi kár elleni biztosítás a legjutányosabb alapon. Gyors folyósítás.

UJBÓL MEGNYILT A
BORSA vendéglő
 Via delle Pile 2. (a Grande-kávéház épülete).
KITÜNŐ KONYHA. — JÓ BOROK. KÖBÁNYAI POLGÁRI SÖR. — ABONNENSEK FELVÉTELEK.
 Szíves pártfogást kér:
 Konrad Zsófia.
SZOBÁK KIADÓK.
 Két szépen berendezett szoba külön bejáratlaltal, jutányosan kiadó. Cim: Via Carducci 12 sz., II. em. balra. Telef. 11—89.

Előfizetéseket és hirdetéseket
 felvesz
A TENGERPART
 kiadóhivatala
 GRADINATA DEL SASSO BIANCO 3. sz. (Wurzer ház I. emelet). - Telefon 229.

Tisztviselők, altisztek és munkások havi 1 koronáért kapják **A Tengerpart-ot** házhoz szállítva.
 Telefon 229. Postafiók 105.

BUDAI
 SZÁLLODA ÉS KÁVÉHAZ
 FIUME, DEÁK-KORZO.
 50 szoba
 Kitünő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.
 Tulajdonos **BUDAI KAROLY**

FESSÉSELEGANS
toiletteket készít
 Pies Szidónia, Via Lod. Kosuth 30. I. em. Átalakítások elvállaltatnak

BONAVIA
 elsőrangú szálloda és étterem
FIUME, Via Edm. de Amicis 4. sz.
 (a város központjában).
 Modern szobák vill. világítással. Hónapos szobák is bérelhetők.
 Kitünő magyar konyha. Előfizetések, valamint teljes ellátás megegyezés szerint.
 Szíves pártfogást kér **Paradaiser F. J.** tulajd.

Catti György utóda
 cs. és kir. udvari szállító
GYOGYSZERTÁRA
 a városi torony mellett
 Ajánlja magát minden orvosi rendelés azzonali és exakt eikészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toilettecikkek, szépitőszerek stb. stb.

Özv. Szabados Rezsőné
 a nyári hónapokra áthelyezte jőnevű abbáziai penzióját **Siófokra**, hol erre a célra egy árnyas kerttel környezett gyönyörű villát bérelt.
 Cim: Szabados-penzió Siófok, Velics-villa.

JADRAN tengerifürdő
 Autobusz minden 10 percben a susáki hidfőtől!!
Vendéglő árnyas terrazon.
 Legkeifelmesebb kirándulóhely!!

SCHONI. — Szépség és hajápolási terme — SCHONI.
 A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicúr, villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésztések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztenek.
 Via Carducci 12. II. em.
 Telefono 11-89.

A tanügyi hatóságtól jóváhagyott használt és új
iskolakönyvek
 kaphatók **ZANUTEL A.** könyvkereskedésében
 Via Adam csi 4. - Telefon 197.
 Könyvjegyzék ingyen.

Tudja Ön már,
 : **ALGA?** :
 Az **ALGA** egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalnak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.
 Kapható kizárólag! **Budak D.** gyógyszerterében
VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK